Soužití bez papíru volí stále více lidí

Jiří Vavroň

V Česku dlouhodobě roste počet párů, kteří spolu žijí bez oficiálního uzavření manželství, tedy bez svatby, v tzv. nesezdaném soužití. Nebo lidově řečeno na psí knížku.

Podle statistiky už v roce 1930 bylo v tehdejším Československu zaznamenáno 40 tisíc případů nesezdaného soužití. V roce 1970 to bylo 58 tisíc a v roce 1991 85 tisíc.

Při sčítání lidu v roce 2001 bylo zaznamenáno 125 tisíc nesezdaných párů. V roce 2011 existovalo v ČR už 234 346 takových faktických manželství. V témže roce bylo přitom uzavřeno jen 45 137 formálních sňatků.

Nejvíce úplných rodin tvořených nesezdaným párem se před čtyřmi lety vyskytovalo ve velkých městech nad 100 tisíc obyvatel (13,9 %) a v Karlovarském kraji (14,6 %). Dále následovaly Praha (14,4 %) a Ústecký kraj (14,2 %).

Nejčastěji bez dětí

„Naopak nejméně jich žilo v nejmenších obcích do 200 obyvatel (8,6 %), podle krajů pak v kraji Vysočina (7,9 %) a na Zlínsku (8,3 %),“ uvádí Český statistický úřad.

Počet svateb se v ČR dlouhodobě stabilizoval na 40 až 50 tisíc ročně, což je zhruba polovina sňatků zaznamenaných v devadesátých letech.

Většina faktických manželství jsou rodiny bez závislých dětí (56,3 procenta). Oboustranně svobodnými partnery je tvořeno 42,1 procenta těchto nesezdaných svazků. Na druhém místě pak jsou svazky oboustranně rozvedených nebo ovdovělých partnerů (26,8 procenta).

> V nesezdaném soužití žijí s novým partnerem často lidé po rozvodu

Třetí nejčastější zastoupení mají páry tvořené svobodným mužem a rozvedenou nebo ovdovělou ženou (11,8 %), uvádí ve své analýze Iva Kohoutová z Českého statistického úřadu.

Důvodem jsou peníze, kariéra či zklamání

Více než polovinu faktických manželství tvořili lidé ve věku 25 až 39 let (52,1 % mužů a 53,7 % žen).

Faktická manželství jsou diferencována také podle nejvyššího dosaženého vzdělání. „Celkově nejčastěji v nesezdaném manželství žijí lidé s vysokoškolským vzděláním, a to jak muži (6,4 % z celkového počtu vysokoškoláků), tak ženy (7,3 %). Naopak nejméně lidé se základním vzděláním (okolo 3 % u mužů i u žen),“ sdělila Kohoutová.

Důvodů, proč lidé volí tuto formu soužití, je několik. Patří sem snaha o zachování určité míry svobody, touha po kariéře, obava před zodpovědností, ale i strach ze zklamání. I proto velkou část lidí, žijících v neformálním soužití tvoří rozvedení a rozvedené.

„Častým důvodem, proč páry manželství odkládají nebo ho vůbec neplánují, jsou peníze. Nechtějí společně hospodařit a obávají se dluhů partnera,“ říká Jiří Hartmann z advokátní kanceláře Hartmann, Jelínek, Fráňa a partneři.

Zatímco rodinné finance spravuje společně 67 procent manželských párů, u nesezdaných partnerů je to méně než polovina. U manželů není výjimkou ani společný bankovní účet, který naopak v případě párů žijících na hromádce představuje spíše unikum.

Při uzavření manželství vzniká společné jmění manželů, do kterého pak spadá až na výjimky vše, co oba nebo jeden z manželů nabudou. A stejně tak i všechny závazky – například dluhy, které jednomu z manželů nebo oběma mohou vzniknout. U partnerů, kteří spolu žijí ve volném svazku, žádná obdoba společného jmění manželů neexistuje a každý z nich nabývá majetek do svého výlučného vlastnictví.

„Z toho vyplývá, že partneři, kteří nejsou sezdáni, nenesou odpovědnost za závazky toho druhého, jako tomu je u manželů,“ upozorňuje Hartmann.

Češi rádi využívají předplacené služby, u mobilů ale váhají

Jiří Novotný

V Česku lidé rádi využívají předplacené služby. Nejčastěji si předplácejí zasílání novin nebo časopisů a permanentky do divadla či na sport a samozřejmě i služby mobilních operátorů.

Vyplynulo to z průzkumu, který pro virtuálního operátora Tesco Mobil provedla společnost Data Collect. Podle něj by si nějakou formu předplacené služby pořídilo 74 procent dotázaných. Mobilní služby by si ale předplatilo pouze 35 procent respondentů.

Výhodou je svoboda

„Je překvapující, že stále tolik lidí váhá, když má v případě mobilních služeb přejít z paušálu či tarifu na předplacenou kartu,“ komentuje výsledky průzkumu Lada Franková, marketingová manažerka Tesco Mobilu.

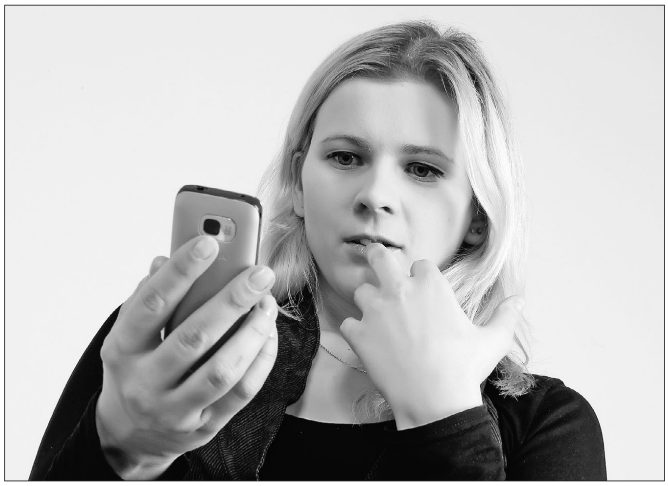
Ilustrační foto Právo – Milan Malíček

„Předplacenka má přitom řadu výhod, především naprostou svobodu. Zákazníci se nemusí operátorovi vázat žádnou smlouvou, dobijí si tolik, kolik potřebují, a sami si vyberou, jakým způsobem kredit utratí. Navíc mají výdaje plně pod kontrolou, takže se jim nemůže stát, že na konci měsíce budou nad vyúčtováním nepříjemně překvapeni,“ argumentuje Franková.

Průzkum zároveň zjišťoval, jak vidí veřejnost typického uživatele předplacené karty. Především u mladých lidí převažuje názor, že ji používají hlavně děti do 18 let (42 % dotázaných).

U ekonomicky aktivních lidí ve středním věku většinou již žádné předsudky nepanují. Jejich nejčastější odpovědí bylo, že uživatelé předplacené karty se nijak neliší od ostatních mobilních uživatelů.

„Ti, které od pořízení předplacené karty odrazuje nutnost dobíjení, mohou využít službu automatického dobíjení kreditu prostřednictvím zadané platební karty. Tesco Mobile tuto službu poskytuje bezplatně pod názvem Dynamo,“ informovala Franková.

Klienty lákají zlevňované tarify

Zájem o předplacené karty ovšem stagnuje i vzhledem k stále výhodnějším tarifům, které nabízejí velcí mobilní operátoři.

Například služeb českého T-Mobilu využívalo k letošnímu 30. červnu 5,996 miliónu klientů, z nichž 3,532 miliónu tvořili tarifní zákazníci a 2,464 miliónu klienti s předplacenou kartou.

Ještě výrazněji je přechod na měsíční paušál patrný u O_2 Czech Republic. Tento operátor vykazoval koncem června 4,945 miliónu klientů mobilních služeb. Dvě třetiny z nich však už používaly některý z neomezených tarifů Free a počet klientů O_2 s předplacenou kartou klesl na 1,693 miliónu.

Cena americké ropy na šestiletém minimu

Cena americké lehké ropy West Texas Intermediate (WTI) klesla o čtyři procenta ke 43 dolarům za barel. Uzavřela tak obchodování na nejnižší úrovni za více než šest let.

Trh reagoval na obavy z nižší poptávky v Číně v důsledku rozhodnutí Pekingu přistoupit k devalvaci měny. Zpráva Organizace zemí vyvážejících ropu (OPEC) navíc naznačila, že dodávky ropy od konkurenčních producentů odolávají propadu cen ropy více, než se čekalo.

Ropa WTI zlevnila téměř o dva dolary na 43,08 dolaru za barel. To představuje její nejnižší závěrečnou úroveň od března 2009. Cena severomořské ropy Brent klesla o více než dvě procenta na 49,18 dolaru za barel.

Čínská centrální banka po sérii nepříznivých zpráv z ekonomiky devalvovala oficiální kurz jüanu o téměř dvě procenta. Pro čínské kupce bude slabší jüan znamenat zdražení komodit obchodovaných v dolarech, což omezí poptávku po komoditách, uvedl analytik společnosti ING Bank Hamza Khan. **(zr)**

Ťok vypíše novou soutěž na mýtného manažera

Ministr dopravy Dan Ťok (za ANO) vypíše ještě nyní v srpnu nové výběrové řízení na mýtného manažera, který má dohlížet na převod správy mýtného systému poté, až 31. prosince 2016 vyprší smlouva s firmou Kapsch.

Původní soutěž na poradce, vyhlášenou Ťokovým předchůdcem v ministerském křesle Antonínem Prachařem (ANO), vyhrála loni poradenská společnost Arthur D Little. Během vyřizování námitek konkurenčních uchazečů však Ťok koncem loňského roku celou soutěž zastavil s tím, že tendr byl vypsán špatně.

S novým výběrovým řízením teď Ťok přesto souhlasí. „Já obecně proti manažerovi nejsem. Když se podívám, jaké máme personální obsazení na ministerstvu, tak to pravděpodobně nutné stejně bude,“ prohlásil Ťok. **(ČTK)**

Za kovový odpad jen poukázky nebo platby na bankovní účet

Senát včera schválil návrh novely zákona o odpadech, která stanoví, jak konkrétně budou sběrny bezhotovostně platit za výkup kovového odpadu.

Aby nová úprava nabyla platnosti, tedy už zbývá jen podpis prezidenta Miloše Zemana. Sběrny pak budou muset dávat lidem za kovový odpad výhradně poštovní poukázky nebo peníze převádět na jejich bankovní účet.

Předloha tak upřesňuje povinnost platit za kovošrot bezhotovostně, což od března zavedla vyhláška ministerstva životního prostředí. „Vyhláška přinesla požadovaný účinek. V jejím důsledku klesla kriminalita související s výkupem kovů až o 60 procent, a to plošně po celé ČR,“ zdůraznil ministr životního prostředí Richard Brabec (ANO).

> Není důvod k obavám, že vznikne kartel
> *Richard Brabec, ministr*

Novela zavádí také kolektivní systém pro zpětný odběr použitých pneumatik. Ten má obcím usnadnit likvidaci starých pneumatik, odvezených do sběrných dvorů. Systém bude ovšem moci provozovat pouze společnost, jejímiž zakladateli se stanou firmy, které tři předcházející roky uváděly na trh pneumatiky a prodaly jich za to období nejméně tisíc tun.

„Navržené podmínky pro vznik takového systému omezují prostor pro hospodářskou soutěž,“ kritizovala tuto pasáž novely senátorka Jitka Seitlová (za SZ). S návrhem, aby Senát vrátil novelu zpět Sněmovně, však neuspěla.

Podle Brabce není důvod k obavám, že vznikne kartel, který bude omezovat menší a nové výrobce či prodejce pneumatik. Ministr také tvrdí, že pro občany vyjde nový systém levněji. **(jn, ČTK)**

Kurzy akcií na burze

Název	12. 8.	Změna (%)
CETIN	173,00	-0,40
CETV	56,20	+0,63
ČEZ	567,10	-2,64
Erste Bank	747,10	-2,85
Fortuna	75,50	-2,58
Komerční banka	5490,00	-0,18
NWR	0,21	-4,55
O2 C.R.	150,00	+3,34
Pegas	832,80	+0,34
Philip Morris	10 830,00	+0,37
PLG	193,50	+0,13
Stock	72,95	-0,34
TMR	590,00	0,00
Unipetrol	188,90	-0,16
VIG	832,10	-2,67
Index PX	**1022,48**	**-1,44**

Kurzy ČNB od 12. 8.

Země	Množství	Kód	Kurz
Austrálie	1	AUD	17,864
Čína	1	CNY	3,795
Dánsko	1	DKK	3,621
EMU	**1**	**EUR**	**27,020**
Chorvatsko	1	HRK	3,571
Japonsko	100	JPY	19,515
Kanada	1	CAD	18,671
Maďarsko	100	HUF	8,684
Polsko	1	PLN	6,451
Rusko	100	RUB	37,470
Švýcarsko	1	CHF	24,850
Turecko	1	TRY	8,730
USA	**1**	**USD**	**24,227**
V. Británie	1	GBP	37,802

Předplaťte si PRÁVO www.airshow.cz
a získejte vstupenky na CIAF 2015
Největší prezentaci letecké techniky v České republice
5.–6. září 2015
Letiště Hradec Králové

Předplatné:
1 sobota na 1/4 roku za 234 Kč **Získáte 1 vstupenku**
2 sobota na 1/2 roku za 468 Kč **Získáte 2 vstupenky**
Objednávejte **na bezplatné telefonní lince:** **800 800 880**
na e-mail: pravo@cpost.cz
V objednávce prosím uvádějte heslo: 1 nebo 2
CIAF
Platí do vyčerpání zásob. Cena je orientační a bude vám účtována dle počtu dodaných výtisků.

BYTY A MÍSTNOSTI
☎ **Jsem student** a hledám garsonku nebo 1+1 v Praze 4, 10, 3. Jakýkoli stav. Peníze od rodiny v hotovosti. Rychlé jednání. +420 605 905 000. RSC1500443

NEMOVITOSTI
♠ **Les koupím.** Tel.: 777 014 870. RSC1500383

KOUPĚ
VAŠE POZŮSTALOST – VETEŠNÍKOVA STAROST
Sběratelský kabinet – staročeské vetešnictví, Praha 4, Michelská 12 A
Nabízí až 500 Kč za 1 ks staré bižuterie našich babiček, kupujeme i korále. Až 2000 Kč za starý fotoaparát, až 2000 Kč za krejč. pannu, až 3000 KČ ZA JANTAROVÝ náramek či náhrdelník, až 8000 Kč. Za šperky z českých granátů či mořských korálů. Až 15 tis. za šavli, vojenské uniformy, přilby, vyznamenání, vše o pohr. stráži. Až 20 000 Kč za hodinky PRIM, POLJOT, Glashütte, OMEGA, Heuer, Eterna, Lemania, DOXA, Schauffhausen aj. Též hodiny s černým číselníkem či se stopkami a též klasické kapesní cibule. Vše i nejdoucí, pošk. Až 500 tis. Kč za sbírku mincí, vše v kovu. Mince kupujeme i jednotlivě. Vykupujeme též staré drobáčky, které zbyly z cest. **Též staré BANKOVKY. A dále vykupujeme nábytek, do r. 1975, šicí a psací stroje, knihy, časopisy, pohlednice, sklo, porcelán, housle.** Klarinety, trumpety, vánoč. ozdoby, kola (ESKA, FAVORIT, LIBERTA) do r. 1980, betlémy, nádobí, globusy. **Koberce, zinkové lavóry – prostě téměř vše, nejlépe CELOU POZŮSTALOST.**
Přijedeme, naložíme, odvezeme. Platíme ihned, jezdíme po celé ČR, rádi přijedeme i na Moravu. Tel. 602 229 348.
PR70137

v Praze *Liberci *Brně *Zlíně *Ostravě *Plzni *Č. Budějovicích *Olomouci *Hr. Králové
Přijímáme výtvarná díla a starožitnosti
DO AUKCE ZÁŘÍ 2015
Obrazy od autorů: Kaván, Kalvoda, Panuška, Ullman, Kuba, Uprka, Jambor, Blažíček, Slavíček, Macoun, Lada, Zrzavý, Číla, Procházka, Černý, Gross, Podešva, Schneiderka, Benka, Hála, Špála, Nejedlý, Frolka, Lhoták, Hlinomaz aj.
Šperky, mince, porcelán, staré sklo, poštovní známky, staré pohledy, zbraně, vyznamenání, perské koberce, betlémy aj.
Příjem předmětů, výkup hotově a bezplatné ocenění znalcem probíhá do 10. 9. 2015, 10–12 a 13–18 hod.
Aukční síň, Galerie Národní 25 Pasáž Paláce Metro, Praha 1 www.galerie-narodni.cz
Znalec na tel.: 737 571 660
PR70183

◆ **Pianino nebo křídlo.** T. 602 366 831. RSC1500165
◆ **TERA-VARI-AGZAT-MOUNTFIELD** také i zvlášť nářadí a doplňky. T. 722 922 660. RSC1500506
◆ **CIRKULU 380 V** s kolébkou nejlépe tovární, levně i dělanou. Tel. 722 922 660. RSC1500507

AUTO - MOTO
❍ **Koupím ŠKODA 110 R.** T. 728 826 125. RSC1500479
❍ **KOUPÍM AUTO-MOTO+DÍLY** Škoda, OCTAVIA, Tatra, Wartburg, JAWA, ČZ, Velorex, PAV. Do 1970. T. 775 262 334. RSC1500499